

Posudek školitele diplomové práce Bc. Lenky Trejbalové „Vliv obhospodařování na diverzitu a uchycování rostlin v Krkonoších“

Lenka Trejbalové navázala ve své diplomové práci na tři předchozí práce, které se zabývaly managementovým pokusem na Rýchorách. Tento experiment vznikl na základě iniciativy tehdejšího ředitele Správy KRNAP ing. Lábka: do Krkonoš tehdy začalo být zaváděno mulčování travinných porostů jako alternativa sklizně sena; bylo povoleno přesto, že nebyly známy jeho dlouhodobé důsledky. Management po celou dobu zajišťovala Správa KRNAP a vyhodnocení postupně několik diplomantů z Přírodovědeckých fakult v Praze a Olomouci. Myslím, že dlouhodobý experiment se vydařil přes občasné problémy s provedením managementu na lokalitě. Zároveň ukázal, že krátkodobé pokusy nejsou schopny na patřičné otázky kvalifikovaně odpovědět. Doporučuji se podívat na letecké snímky lokality na str. 16 diplomové práce. Jednotlivé pokusné varianty jsou i na nich dobře rozeznatelné.

Tím, že Lenka Trejbalová navázala na předchozí práce, měla jasně danou metodiku. Její dodržení bylo podmínkou možnosti využít i dříve sbíraná data o vegetaci. Zpracování těchto dat ze tří pokusných bloků jasně ukázalo na skutečnost, že výsledky hospodaření a jejich vliv je jednoznačně závislý na stanovišti a složení vegetace. To, ať se nám to líbí či ne, značně problematizuje možná doporučení a predikce. Jasně se ale ukázalo, že mulčování je nejméně vhodné tam, kde je pomalý rozklad biomasy a také tam, kde je ve společenstvu v oběhu větší množství živin a bylo by žádoucí podpořit jejich export ze systému.

To, že tato hodnocená diplomová práce navazovala na výsledky prací předchozích, dalo i možnost začít testovat příčiny některých pozorovaných jevů. Jedním z nich je postupné vypadávání některých druhů ze společenstva. Hypotézou bylo, že jednou z možných příčin je stárnutí jedinců a nízký stupeň obnovy pomocí semenného rozmnožování. Proto byl vybrán určitý soubor druhů, spíše častějších, které byly vysety do porostu a bylo sledováno jejich klíčení a uchycení. Aby to moho být kvalitně vyhodnoceno, musela se studentka seznámit s metodikou sledování klíčivosti v laboratorních podmínkách. Zde potvrdila očekávanou věc, že jako u dalších horských druhů je lépe, když semena projdou chladovou stratifikací.

Rychlost klíčení a množství vyklíčených semen je pak vyšší. Pro experiment vybrané druhy byly spíše více rozšířené a také takové, kde bylo možno sebrat dostatečné množství semen. Opět se ukázalo, že kromě hospodaření mají velký vliv jak abiotické, tak biotické podmínky na stanovištích.

Lenka Trejbalová pracovala při své diplomové práci poměrně velmi samostatně. Asi největším problémem pro ni byla nutnost naučit se poznávat všechny druhy rostoucí na lokalitě, a to nejen ve kvetoucím stavu, ale i ve sterilním. A to pro trávy není zrovna jednoduché. Zde se asi nejvíce projevil nedostatek předchozích zkušeností. Výsledný elaborát je zpracován stručně, přehledně. Rozhodně šlo ze získaných dat vytáhnout ještě více výsledků, zejména větším srovnáním s literaturou. Na druhé straně je ale nutno vzít v úvahu, že poslední data byla sbírána až v létě a že času na jejich zpracování a napsání diplomové práce nebylo mnoho. V práci je poměrně malé množství překlepů, určitý spěch je vidět hlavně v seznamu literatury. Přestože jde o práci zdánlivě stručnou, jsou její výsledky důležité právě vzhledem k tomu, že jsou zde zpracována data z dlouhého časového období a autorka tak i kvalitně zhodnotila práci svých předchůdců.

Práci hodnotím někde uprostřed mezi stupni výborně a velmi dobře, na stupeň výborně by měla být více dotažena. Na druhé straně je zjevně bez větších chyb, ty zjištěné jsou formálního rázu.

V Průhonicích 19. srpna 2011

Prof. RNDr. František Krahulec, CSc.